

HEMLIG

Denna anteckning verkställd
i Utrikesdepartementet jämlikt
kungörelsen den 21 juli 1937
nr 751.

P.M.

angående sammanträde i Utrikesdepartementet den 12 april 1943 angående tullkontrollen över den tyska transitotrafiken.

Närvarande:

Från Generaltullstyrelsen: Byråchefen Linders

Från Järnvägsstyrelsen: Byråchefen Major von Horn

Från Utrikesdepartementet: Utrikesrådet Söderblom

Byråchefen Kumlin

Sekreterare Hägglöf.

Byråchefen Linders redogjorde för den kontroll, som för närvarande utövas av de olika tullmyndigheterna (Trelleborg, Malmö, Hälsingborg, Mon, Charlottenberg, Storlien, Kiruna och Haparanda) i avseende å dels godsvagnar i transit lastade med tyskt försvarsmaktsgods, dels de post- och s.k. kurirvagnar, som medfölja de tyska persontågen. Det kunde härvid konstateras, att en något olika praxis tillämpas av olika tullmyndigheter; vid några gränsstationer var kontrollen sålunda praktiskt taget inskränkt till granskning av frakthandlingarna, medan vagnarna endast i undantagsfall öppnades; vid andra åter underkastades alla tyska godsvagnar såvitt möjligt kontroll, varvid, om vagnarna voro försedda med utländska tullplomber, dessa brötös. I Hälsingborg skedde ingen regelbunden kontroll av den permittenttågen medföljande kurirvagnen. Vidare konstaterades, att tullbehandlingen i storlien i princip möjliggjorde medförandet i de tyska persontågen av manskapsgevär, såvitt dessa förvarades i den tåget medföljande resgodsvagnen.

Resultatet av den därpå följande diskussionen kan sammanfattas i följande punkter:

1. Med de s.k. "hästskotågen" (Storlien - Narvik och Storlien - Haparanda) få - lika litet som med permittenttågen Hälsingborg - Oslo och Hälsingborg - Narvik - transporteras några andra vapen än office-

rarnas pistoler och sablar, underofficerarnas pistoler (nedpackade i bagaget) och manskapets bajonetter (Seitengewehre"). Andra vapen (t.ex. gevär) få sålunda icke heller medföras i någon särskild resgodsvagn, som medföljer tåget. Tullmyndigheterna böra därför alltid kontrollera de resgodsvagnar, som medfölja permittenttågen och de s.k. "hästskotågen"; upptäckes därvid krigsmateriel (annan än officers- eller underofficerspistoler, sablar, eller bajonetter tillhörande truppen, vilka till äventyrs placerats i resgodsvagnen) bör därför vagnen icke tillåtas medfölja persontåget, med mindre krigsmaterielen först avlägsnas. Kontrollen över dessa resgodsvagnar behöver för den skull icke vara så ingående, att ränslar och annat bagage regelbundet genom-sökes. Vagnarna böra emellertid öppnas, så att en översyn av deras innehåll kan verkställas.

2. Likaså böra vid inresan i Sverige de persontågen medföljande post- och kurirvagnarna alltid kontrolleras i så måtto att det kan fastställas, att de icke användas för andra ändamål än de äro avsedda att tjäna - således ej för transport av t.ex. krigsmateriel eller andra personer än den post- respektive kurirpersonal, som äger medfölja. Motsätter sig den tyska personalen verkställandet av dylik summarisk kontroll - något kurirgods bör givetvis ej granskas - kvarhålls vagnen på gränsstationen och rapport inges skyndsamt.

3. Tyskt försvarsmaktsgods, som transiteras genom Sverige, är i avseende å tullkontroll fullt likställt med annat transitgods. Sett enbart ur denna synpunkt skulle sålunda anledning knappast föreligga att öppna och besiktiga godsvagnar, vilka angivas vara lastade med krigsmateriel och för vilka vederbörlig licens föreligger. Däremot borde andra vagnar lastade med tyskt försvarsmaktsgods i görligaste mån öppnas i och för undersökning, huruvida de innehålla krigsmateriel. I fråga om den tyska transitotrafiken tillkommer emellertid den synpunkten, att tullen även bör söka kontrollera, huruvida godsvagnarna utnyttjas för illegal trafik av något slag och tillse, att så icke sker. På detta sätt bör tullpersonalen sålunda medverka till en kontroll av

delvis polisiär natur. Det är därför önskvärt, att den tyska transi-
togradstrafiken kontrolleras icke blott genom granskning av frakt-
handlingarna utan även genom att på gränsstationerna vagnarna, i den
mån så i praktiken är möjligt, öppnas och en översyn av deras inne-
håll verkställas av tullmyndigheten.

Stockholm den 14 april 1943.